

F - 26

Total No. of Pages : 4

Seat No.	
----------	--

M. A. (Part - I) (Semester -I) Examination, December - 2015
HOME SCIENCE (Paper - II) (New)
Human Development
Sub. Code : 60421

Day and Date : Thursday, 10- 12 - 2015

Total Marks : 80

Time : 10.30 a.m. to 01.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) Draw diagrams wherever necessary.

Q1) Complete the sentences choosing correct alternatives. [10]

- i) _____ is a period of culmination of identity formation.
a) Young adulthood   b) Middle adulthood
c) Old age
- ii) In the period of middle adulthood female shows more interest in _____.
a) Work   b) Money
c) Sexuality
- iii) After _____ years big change is not possible in the occupation.
a) 35   b) 40
c) 45
- iv) Lack of social skills is a _____ hazard.
a) Personal   b) Social
c) Vocational
- v) Changes in _____ abilities is seen in old age.
a) Cognitive   b) Intelligent
c) Physical
- vi) Differences in sex drive causes poor _____ adjustment
a) Social   b) Sexual
c) Educational

P.T.O.

- vii) Empty nest period is very crucial and painful for _____.
- a) Female
  - b) Male
  - c) Children
- viii) _____ is hazardous to personal and social adjustments in young adulthood.
- a) Physical defects
  - b) Success
  - c) Marriage
- ix) Divorce is the culmination of poor _____ adjustment in husband and wife.
- a) Social
  - b) Marital
  - c) Political
- x) _____ is the closing period in the lifespan.
- a) Old age
  - b) Young adulthood
  - c) Middle adulthood

Q2) Write in detail on marital adjustment in early adulthood. [20]

OR

Explain the common health problems in old age.

Q3) Explain the physical changes and adjustment to mental changes in middle adulthood. [20]

OR

Explain the factors affecting family relationship in middle adulthood.

Q4) Write Short notes. (Any three) [30]

- a) Parent - hood adjustment in young adulthood
- b) Cognitive changes in oldage
- c) Social hazards of young adulthood
- d) Vocational adjustment in middle adulthood
- e) Adjustment to loss of a spouse in oldage

F - 26

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक संपूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

[10]

i) ..... हा स्वतःची ओळख निर्माण करण्याचा कळसाचा कालखंड होय.

- अ) प्रारंभीक प्रौढावस्था   ब) मध्य प्रौढावस्था
क) वृद्धावस्था

ii) मध्य प्रौढावस्थेतील स्त्रिया ..... मध्ये अधिक अभिरूची दाखवतात.

- अ) काम   ब) पैसा
क) लैंगिकता

iii) ..... वर्षानंतर व्यवसायात मोठा बदल करणे शक्य नसते.

- अ) 35   ब) 40
क) 45

iv) सामाजिक कौशल्यांचा अभाव हा ..... धोका आहे.

- अ) वैयक्तिक   ब) सामाजिक
क) व्यावसायिक

v) वृद्धावस्थेत ..... विकासाच्या क्षमतेत बदल दिसून येतात.

- अ) बोधात्मक   ब) बुद्धि
क) शारीरिक

vi) लैंगिक इच्छेतील फरक हे निकृष्ट ..... समायोजनास कारणीभूत असते.

- अ) सामाजिक   ब) लैंगिक
क) शैक्षणिक

Seat No.	
----------	--

F - 25

Total No. of Pages : 4

M. A. (Home Science) (Part - I) (Semester - I) Examination,
December - 2015

HOME SCIENCE (Paper - I)

Research Methods

Sub. Code : 60420

Day and Date : Wednesday, 09 - 12 - 2015

Total Marks : 80

Time : 10.30 a.m. to 01.30 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternative.

[10]

- a) First time SPSS was used in _____ year.
- i) 1988
  - ii) 1978
  - iii) 1968
  - iv) 1958
- b) _____ is the third step in preparation of research report.
- i) subject of study
  - ii) data Analysis
  - iii) scope of research
  - iv) source of information
- c) _____ is not a characteristic of good questionnaire.
- i) Attractiveness
  - ii) Objective questions
  - iii) Proper scope
  - iv) Proper sequence of questions
- d) Control group is used in _____ type of research
- i) descriptive
  - ii) exploratory
  - iii) experimental
  - iv) case study
- e) Code book, code sheet, computer code are used for _____ of data.
- i) editing
  - ii) coding
  - iii) analysis
  - iv) tabulation

P.T.O.

- f) _____ observation is a long time running process.
i) participatory	ii) experimental
iii) ethnography	iv) mass
- g) _____ is a characteristics of hypothesis.
i) conceptual clarity	ii) relation to special aspects
iii) experimentation	iv) none of these
- h) Open ended questions are more in _____ type of questionnaire.
i) facts	ii) non structured
iii) structured	iv) attitude
- i) The data which are not arranged systematically is called _____ data.
i) group	ii) Primary
iii) Secondary	iv) raw
- j) Research regarding human resources are conducted in _____ branch of Home Science.
i) Human development	ii) Extension Education
iii) Home Management	iv) Textile and clothing

Q2) Write in detail on scope and importance of research. [20]

OR

Discuss on methods of sampling

Q3) Write an diagnostic and experimental research design. [20]

OR

Explain nature and scope of research in textile and clothing.

Q4) Write short notes (any three) [30]

- Case study
- Need of research design
- Classification of data collection
- Bibliography
- Empirical research

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक संपूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

[10]

- अ) एस.पी.एस.एस. पहिल्यांदा ..... साली वापरली गेली.
i) 1988 ii) 1978
iii) 1968 iv) 1958
- ब) ..... ही संशोधन आराखडा तयार करण्यातील तिसरी पायरी आहे.
i) अभ्यासाचा विषय ii) तथ्य विश्लेषण
iii) संशोधनाची व्याप्ती iv) माहितीचे स्रोत
- क) ..... हे चांगल्या प्रश्नावलीचे वैशिष्ट्य नाही.
i) आकर्षकता ii) वस्तुनिष्ठ प्रश्ने
iii) योग्य व्याप्ती iv) प्रश्नांचा योग्य क्रम
- ड) ..... प्रकारच्या संशोधनामध्ये नियंत्रित गट वापरला जातो.
i) वर्णनात्मक ii) अन्वेषणात्मक
iii) प्रायोगिक iv) व्युत्पत्ती अध्ययन
- इ) कोड बुक, कोड शिट, कॉम्प्युटर कोडचा वापर तथ्याच्या ..... साठी केला जातो.
i) संपादन ii) कोडिंग
iii) विश्लेषण iv) सारणीकरण
- फ) ..... निरीक्षण हे दिर्घ काल चालणारी प्रक्रिया आहे.
i) सहभागी ii) प्रायोगिक
iii) संस्कृती वर्णन iv) सामुदायिक
- य) ..... हे गृहितकाचे वैशिष्ट्य आहे.
i) संकल्पनात्मक स्पष्टता ii) विशिष्ट घटकांशी संबंध
iii) प्रायोगिकता iv) वरील पैकी एकही नाही
- र) ..... प्रकारच्या प्रश्नावलीमध्ये मुक्त प्रश्ने अधिक असतात.
i) तथ्य ii) असंरचित
iii) संरचित iv) प्रवृत्ती
- ल) व्यवस्थाबध्द मांडणी न केलेल्या तथ्याला ..... तथ्य म्हणतात.
i) गट ii) प्राथमिक
iii) दुय्यम iv) कच्चा
- व) मानवी संसाधनाची संबंधित संशोधन हे गृह शास्त्राच्या ..... शाखेमध्ये केले जाते.
i) मानवी विकास ii) विस्तार शिक्षण
iii) गृह व्यवस्थापन iv) वस्त्रशास्त्र व परिधान

प्र.2) संशोधनाची व्याप्ती व महत्व यावर सविस्तर लिहा.

[20]

किंवा

नमुना निवडीच्या पध्दतीवर चर्चा करा.

प्र.3) निदानात्मक व प्रायोगिक संशोधन आराखडावर लिहा.

[20]

किंवा

वस्त्रशास्त्र व परिधानातील संशोधनाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.

प्र.4) टिपा लिहा. (कोणतेही तीन)

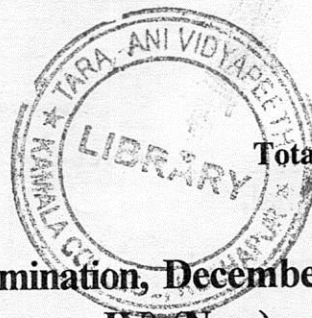
[30]

- अ) व्युत्पत्ती अध्ययन
- ब) संशोधन आराखड्याची गरज
- क) तथ्य संकलनाचे वर्गीकरण
- ड) संदर्भसूची
- इ) अनुभवाधिष्ठीत संशोधन

Seat No.	
-------------	--

M. A. (Part - I) (Semester -I) Examination, December - 2015

HOME SCIENCE (Paper - IV) (New)

Dietetics

Sub. Code : 60423

Day and Date : Saturday, 12 - 12 - 2015

Total Marks : 80

Time : 10 .30 a.m. to 01.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figure to the right indicate full marks.
  - 3) Draw a neat diagrams wherever necessary.

Q1) Fill in the blanks choosing correct alternatives.

[10]

- i) _____ gm/kg body weight protein is required in fever.
  - a) 1.00 to 1.25
  - b) 1.25 to 1.50
  - c) 1.50 to 1.75
- ii) In first degree burn _____ inch thick epidermis is burned.
  - a) 0.010
  - b) 0.020
  - c) 0.035
- iii) Kidney filters about _____ ml blood per minute.
  - a) 125
  - b) 150
  - c) 175
- iv) Diarrhoea that persists beyond _____ weeks is called as chronic diarrhoea.
  - a) one
  - b) two
  - c) three
- v) Jaundice is the symptom of _____ disease.
  - a) heart
  - b) kidney
  - c) liver
- vi) Pernicious Anaemia is caused by deficiency of _____ vitamin.
  - a) B₁
  - b) B₂
  - c) B₁₂

- vii) In _____ level of cancer cells are poorly differentiated and very abnormal.
- a) grade - 1
  - b) grade - 2
  - c) grade - 3
- viii) Prognostic Nutritional Index is calculated to determine _____ nutritional status of patient.
- a) Pre - operative
  - b) Post - operative
  - c) Burn
- ix) Chronic use of laxative is one of the cause of _____.
- a) constipation
  - b) diarrhoea
  - c) anaemia
- x) Bowman's capsule is a part of _____ system.
- a) circulatory
  - b) Urinary
  - c) Digestive

Q2) Write types of hepatitis and dietary modifications in hepatitis. [20]

OR

Write symptoms, types and dietary management in constipation.

Q3) Explain nutritional need and stages in dietary treatment in burn. [20]

OR

Write in detail causes and dietary treatment in kidney stone.

Q4) Write Short Answers. (Any Three) [30]

- a) Nutritional need in pre operative conditions
- b) Concept and causes of Anaemia
- c) Types of cancer
- d) Metabolic changes due to fever
- e) Dietary modifications in typhoid

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

[10]

- i) तापात ..... ग्रॅम प्रतिने प्रत्येक शरीरकिलो वजनास आवश्यक असतात.
 अ) 1.00 ते 1.25   ब) 1.25 ते 1.50
 क) 1.50 ते 1.75
- ii) प्रथम पातळी भाजणे स्थितीत बाह्य त्वचेचा ..... इंच थर भाजतो.
 अ) 0.010   ब) 0.020
 क) 0.035
- iii) मुत्रपिंडाद्वारे एक मिनीटाला अंदाजे ..... मिलीलीटर रक्त गाळले जाते.
 अ) 125   ब) 150
 क) 175
- iv) जो अतिसार ..... आठवड्यांपेक्षा जास्त काळ राहतो त्याला जीर्ण अतिसार / हगवण असे म्हणतात.
 अ) एक   ब) दोन
 क) तीन
- v) कावीळ हे ..... च्या आजारांचे लक्षण होय.
 अ) हृदय   ब) मुत्रपिंड
 क) यकृत
- vi) पर्निशियस रक्तक्षय हा जीवनसत्व ..... च्या अभावाने होतो.
 अ) बी₁   ब) बी₂
 क) बी₁₂

- vii) कर्करोगाच्या ..... पातळीत जास्त विकृत पेशी फरक दाखविण्यास अयोग्य असतात.
 अ) ग्रेड - 1 ब) ग्रेड - 2
 क) ग्रेड - 3
- viii) रूग्णाचा ..... चा पोषण दर्जा निर्धारित करण्याकरिता पूर्वचिन्ह पोषणात्मक दर्शक काढतात.
 अ) शस्त्रक्रियेपूर्वी ब) शस्त्रक्रियेनंतर
 क) भाजणे
- ix) जुलाबाच्या औषधांचे (रेचकांचे) जास्त काळ सेवन करणे हे ..... चे एक कारण आहे.
 अ) बद्धकोष्ठता ब) हगवण
 क) रक्तक्षय
- x) ब्रोमन्स कॅप्सुल हा ..... संस्थेचा भाग आहे.
 अ) अभिसरण ब) मूत्रोत्सर्जन
 क) पचन

प्र.2) हिपॅटायटीस प्रकार लिहा आणि हिपॅटायटीस करिता आहारातील बदल लिहा. [20]
 किंवा
 बद्धकोष्ठतेची लक्षणे, प्रकार आणि आहारोपचार लिहा.

प्र.3) भाजलेल्या रूग्णाकरिता पोषक घटकांची आवश्यकता आणि आहारोपचार स्पष्ट करा. [20]
 किंवा
 मूतखडा या आजाराची कारणे आणि आहारोपचार सविस्तर लिहा.

प्र.4) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [30]
 अ) शस्त्रक्रियेपूर्वी पोषक घटकांची आवश्यकता
 ब) रक्तक्षयाची संकल्पना आणि कारणे
 क) कॅन्सरचे प्रकार
 ड) तापामुळे होणारे चयापचयातील बदल
 इ) विषमज्वरातील आहारबदल

